

Obsah

Předmluva k českému vydání	35
I. DÍL	
1 PŘEDMLUVA K ANGLICKÉMU VYDÁNÍ	39
2 PŘÍSTUP K CHIRURGICKÉMU NEMOCNÉMU	41
Anamnéza	41
Odebírání anamnézy	41
Fyzikální vyšetření	44
Elektivní fyzikální vyšetření	44
Fyzikální vyšetření urgentních stavů	45
Laboratorní a další vyšetření	46
3 PŘEDOPERAČNÍ PÉČE	47
Definice a cíle	47
Předoperační posouzení	48
Předoperační příprava	52
4 POOPERAČNÍ PÉČE	57
Bezprostřední pooperační období	57
Intermediální pooperační období	58
Respirační selhání	61
5 POOPERAČNÍ KOMPLIKACE	69
Ranné komplikace	69
Respirační komplikace	72
Tuková embolie	74
Srdeční komplikace	75
Peritoneální komplikace	77
Pooperační parotitida	78
Komplikace způsobené pooperačními změnami motility trávicího ústrojí	78
Pooperační pankreatitida	80
Pooperační poruchy jaterní funkce	80
Pooperační cholecystitida	81
Kolitida způsobená mikroorganismem <i>Clostridium difficile</i>	82
Komplikace týkající se močení	82
Mozkové komplikace	83
Psychiatrické komplikace	83
Komplikace intravenózní léčby a hemodynamického monitorování	85
Pooperační horečka	86
6 SPECIÁLNÍ PROBLÉMY CHIRURGICKÝCH NEMOCNÝCH	89
Endokrinní onemocnění a chirurgický nemocný	89
Diabetes mellitus	89
Onemocnění štítné žlázy	91
Insuficience nadledvin	92

Insuficience hypofýzy	92
Onemocnění srdce a chirurgický nemocný	93
Respirační onemocnění a chirurgický nemocný	98
Ledvinová onemocnění a chirurgický nemocný	100
Hematologická onemocnění a chirurgický nemocný	103
Předoperační vyšetření hemostázy	103
Operace nemocných s anémií	103
Hematologické poruchy simulující akutní chirurgické břicho	104
Operace nemocných s maligními hematologickými chorobami	104
Operace nemocných léčených antikoagulancii	105
Operace nemocných s poruchou hemostázy	105
Speciální problémy u nemocných s chorobou jater	106
Diseminovaná intravaskulární koagulace (syndrom defibrinace, DIC)	107
Transfuze krve, krevních komponentů a náhrady plazmy	107
Plná krev	108
Erytrocytární masa	110
Transfuze krevních destiček	111
Koncentráty koagulačních faktorů	111
Plazma	112
Krevní náhrady	112
Těhotenství a chirurgická nemocná	112
Ošetřování starších chirurgických nemocných	116
Změněné orgánové funkce starých nemocných	116
Funkční stav starších nemocných	119
Specifické problémy starého věku	119
7 HOJENÍ RAN	121
Způsoby hojení	121
Povaha hojení	121
Počáteční odpověď: koagulace a zánět	121
Fibroplazie a ukládání matrix	124
Angiogeneze	126
Epitelizace	127
Zrání kolagenových vláken, lýza a kontrakce	127
Dokončení hojení	128
Úloha tkáňové hypoxie	128
Zhoršené hojení při zánětlivých změnách	129
Vliv malnutrice	129
Hojení speciálních tkání	129
Stehy	131
Implantovatelné materiály	132
Dekubity a další chronické ulcerace	133
Chirurgická technika	134
Pooperační péče	136
8 ZÁNĚTY, INFEKCE A ANTIBIOTIKA	139
Chirurgické infekce	139
Nozokomiální infekce a jejich kontrola	149
Specifické typy chirurgických infekcí	151

810	Korozivní ezofagitida	541
910	Nádory jícnu	543
550	1. Benigní nádory jícnu	543
450	2. Karcinom jícnu	544
850	Jícnové pruhy, membrány a prstence	549
850	II. Bránice	549
850	Parasternální, retrosternální hernie (Morgagniho otvor) a lumbokostální hernie (Bochdalekův otvor)	550
950	Traumatické brániční hernie	551
850	Nádory bránice	551
160	21 NÁHLÉ PŘÍHODY BŘÍŠNÍ	555
160	Anamnéza	555
160	Fyzikální vyšetření	560
160	Vyšetřovací metody	562
560	Diferenciální diagnóza	566
160	Indikace k laparotomii	568
160	Předoperační péče	568
160	22 DUTINA PERITONEÁLNÍ	571
160	Peritoneum a jeho funkce	571
160	Onemocnění a poškození peritonea	571
160	Akutní sekundární bakteriální peritonitida	576
160	Nitrobřišní abscesy	576
160	1. Intraperitoneální abscesy	576
160	2. Retroperitoneální a retrofasciální abscesy	582
160	Primární peritonitida	583
160	Tuberkulózní peritonitida	584
160	Granulomatózní peritonitida	585
160	Horečka neznámého původu	585
160	Ascites	586
160	1. Chylózní ascites	586
160	2. Maligní ascites	587
160	Vnitřní kýly	587
160	Peritoneální adheze	588
160	Nádory peritonea a retroperitonea	589
160	Retroperitoneální fibróza	592
160	Onemocnění postihující omentum	592
160	23 ŽALUDEK A DVANÁCTNÍK	595
160	I. Žaludek	595
160	Anatomie	595
160	Fyziologie	597
160	Peptický vřed	601
160	Dvanáctíkový vřed	601
160	Zollingerův-Ellisonův syndrom (gastrinom)	608
160	Vředová choroba žaludku	610
160	Krvácení do horních částí trávicího ústrojí	612
160	Krvácení z peptického vředu	615
160	Malloryho-Weissův syndrom	617

118	Stenóza pyloru jako důsledek peptické vředové choroby	618
118	Perforovaný peptický vřed	619
118	Stresová gastroduodenitida, stresový vřed a akutní hemoragická gastritida	622
118	Karcinom žaludku	624
118	Žaludeční polypy	628
118	Žaludeční lymfom a pseudolymfom	628
118	Žaludeční leiomyomy a leiomyosarkomy	629
118	Ménétrierova choroba	630
118	Prolaps žaludeční sliznice	630
118	Volvulus žaludku	630
118	Žaludeční divertikly	631
118	Bezoáry	631
118	II. Dvanáctník	631
118	Divertikly dvanáctníku	631
118	Nádory dvanáctníku	632
118	1. Maligní nádory dvanáctníku	632
118	2. Benigní nádory dvanáctníku	632
118	Stenóza dvanáctníku způsobená obstrukcí horní mezenterické arterie	633
118	Regionální enteritida žaludku a dvanáctníku	634
118	24 JÁTRA	635
118	Chirurgická anatomie	635
118	Resekce jater	636
118	Nemoci a poškození jater	638
118	Poranění jater	638
118	Spontánní ruptura jater	640
118	Primární nádory jater	641
118	Metastatické nádory jater	645
118	Benigní nádory a cysty jater	647
118	Jaterní absces	649
118	25 PORTÁLNÍ HYPERTENZE	653
118	Anatomie vrátnicového oběhu	653
118	Fyziologie	653
118	Etiologie	654
118	Patofyziologie	654
118	Jaterní cirhóza	656
118	Akutní krvácení z jícnových varixů	657
118	Nekrvácející varixy	660
118	Mimojaterní portální venózní uzávěr	666
118	Trombóza slezinné žíly	667
118	Buddův-Chiariho syndrom	667
118	Ascites	668
118	Jaterní encefalopatie	670
118	26 ŽLUČOVÉ CESTY	673
118	Embryologie a anatomie	673
118	Fyziologie	673
118	Diagnostické vyšetření žlučového stromu	678
118	Žloutenka	679

Patogeneze žlučových kamenů	681
Onemocnění žlučníku a žlučových cest	683
Asymptomatické kameny	683
Žlučové kameny a chronická cholecystitida (biliární kolika)	684
Akutní cholecystitida	686
Emfyzematózní cholecystitida	690
Biliární ileus	691
Cholangitida (bakteriální cholangitida)	692
Choledocholitiáza	693
Postcholecystektomický syndrom	696
Karcinom žlučníku	696
Maligní nádory žlučových	698
Benigní nádory a pseudonádory žlučníku	700
Benigní nádory žlučových	700
Poranění žlučových a striktury	701
Nejasné příčiny obstrukce žlučových cest	702
27 PANKREAS	709
Embryologie	709
Anatomie	709
Fyziologie	710
Anulární pankreas	711
Pankreatitida	711
1. Akutní pankreatitida	715
2. Pseudocysta pankreatu	720
3. Absces pankreatu	724
4. Pankreatický ascites a pankreatický pleurální výpotek	725
5. Chronická pankreatitida	726
Insuficience pankreatu (steatorea, malabsorpce)	729
Adenokarcinom pankreatu	730
Cystické nádory	734
Adenom a adenokarcinom Vaterovy papily	735
Nádory z buněk pankreatických ostrůvků	735
1. Nefunkční nádory z buněk ostrůvků	736
2. Inzulinom	736
3. Pankreatická cholera (WDHA syndrom: Watery diarrhea, hypokalemia and achlorhydria)	738
4. Glukagonom	738
5. Somatostatinom	739
28 SLEZINA	741
Anatomie	741
Fyziologie	741
Hypersplenismus	742
Poruchy potenciálně zlepšitelné splenektomií	745
1. Hereditární sférocytóza	745
2. Hereditární eliptocytóza	746
3. Hereditární nesférocytová hemolytická anémie	747
4. Thalassaemia major (středomošská anémie, Cooleyova anémie)	747
5. Získaná hemolytická anémie	747
6. Imunitní trombocytopenická purpura (idiopatická trombocytopenická purpura, ITP)	748

7. Trombotická trombocytopenická purpura (TTP)	750
8. Idiopatická myelofibróza (agnostigenní myeloidní metaplazie)	751
Splenektomie pro staging Hodgkinovy choroby	751
Aneuryzma slezinné tepny	753
Cysty a nádory sleziny	753
Abscesy sleziny	754
Akcesorní a ektopická slezina	754
Ruptura sleziny	754
Splenóza	756
Splenektomie	757
1. Hematologické účinky splenektomie	757
2. Postsplenektomická sepse a jiné problémy po splenektomii	758
29 APENDIX	761
Anatomie a fyziologie	761
Akutní apendicitida	761
Chronická apendicitida	765
Nádory appendixu	765
30 TENKÉ STŘEVO	767
Anatomie	767
Fyziologie	769
Syndrom slepé kličky	772
Syndrom krátkého střeva	773
Střevní bypass při hypercholesterolemii	776
Obstrukce tenkého střeva	777
Získané střevní divertikly	782
Crohnova choroba (regionální enteritida)	783
Ostatní zánětlivé a ulcerativní choroby tenkého střeva	788
Příštěle tenkého střeva	791
Akutní cévní poruchy tenkého střeva a mezenteria	793
1. Akutní mezenterický cévní uzávěr	793
2. Neokluzivní střevní ischémie	795
3. Ostatní cévní onemocnění	796
Plynové cysty (pneumatosis cystoides intestini)	797
Nádory tenkého střeva	797
1. Benigní nádory	797
2. Maligní nádory	798
3. Karcinoidy a karcinoidní syndrom	799

II. DÍL

31 TLUSTÉ STŘEVO	807
Anatomie	807
Fyziologie	809
Mikrobiologie	813
Rentgenologické vyšetření	813
Fibrooptická koloskopie a sigmoidoskopie	814
Choroby tlustého střeva a rektá	815

Obstrukce tlustého střeva	815
Karcinom tlustého střeva	818
Polypy tlustého střeva a rektu	828
Ostatní nádory tlustého střeva a rektu	833
Divertikulární choroba tlustého střeva	833
1. Divertikulóza	834
2. Divertikulitida	835
Kolovezikální píštěl	839
Akutní krvácení z distálního trávicího ústrojí	840
Angiodysplazie	843
Volvulus	843
Kolitida	846
1. Idiopatická slizniční ulcerózní kolitida	846
2. Crohnova kolitida (granulomatózní kolitida)	853
3. "Antibiotická kolitida"	855
4. Ischemická kolitida	856
5. Neutropenní kolitida	857
Střevní stomie (ileostomie a kolostomie)	857
Ileostomie	858
Kolostomie	860
Předoperační příprava tlustého střeva	861
Laparoskopická kolektomie	862
32 ANOREKTUM	865
Chirurgická anatomie a fyziologie	865
Proktologické vyšetření	867
Choroby anorekta	867
Hemoroidy	867
Trombozovaný vnější hemoroid	870
Anální trhlina (fissura ani, anální vřed)	871
Anorektální absces	872
Anorektální píštěle	874
Pilonidální choroba	876
Pruritus ani	877
Rektální prolaps	879
Solitární vřed rektu	880
Fekální inkontinence	881
Idiopatická anální bolest	882
Infekce a trauma	882
Anální stenóza	883
Zatvrdnutí stolice	884
Radiační proktitida	884
Maligní nádory análního kanálu a perineu	885
33 HERNIE A DALŠÍ LÉZE BŘIŠNÍ STĚNY	887
Hernie	887
Hernie v oblasti třísla	887
1. Nepřímé a přímé inguinální hernie	889
2. Skluzná inguinální hernie	893
3. Femorální hernie	894

Další typy herníí	895
1. Umbilikální hernie u dospělých	895
2. Epigastrická hernie	896
3. Incizionální hernie (ventrální hernie)	897
4. Některé vzácné hernie přední stěny břišní	898
Traumatická hernie	900
Jiné léze břišní stěny	900
Kongenitální defekty	900
Trauma	900
Bolest ve stěně břišní	901
Nádory stěny břišní	901
34 NADLEDVINY	903
Onemocnění nadledvin	904
Primární hyperaldosteronismus	904
Feochromocytom	907
Hyperadrenokorticismus (Cushingova choroba a Cushingův syndrom)	911
Virilizující nádory nadledvin	916
Feminizující nádory nadledvin	917
Karcinom kůry nadledvin	917
Incidentalomy	918
35 TEPNY	921
Ateroskleróza	921
Periferní tepenná nedostatečnost	922
Akutní uzávěry velkých periferních tepen	930
Periferní mikroembolizace	932
Obliterující onemocnění malých tepen	933
Diabetická angiopatie	933
Obliterující trombangiitida	933
Vzácné příčiny ischemie dolních končetin	934
Tepenná aneuryzmata	934
Aneuryzma infrarenální abdominální aorty	935
Aneuryzma suparenální aorty	937
Ruptura aneuryzmatu aorty	938
Zánětlivá aneuryzmata	938
Infikovaná aneuryzmata	938
Femorální a popliteální aneuryzmata	939
Aneuryzmata extrakraniální karotické tepny	940
Aneuryzmata viscerálních tepen	942
Aneuryzmata a. renalis	942
Aneuryzmata horní končetiny	943
Vazospastická onemocnění	943
Sklerodermie	944
Kauzalgie	944
Syndrom horní hrudní apertury (cervikobrachiální neurovaskulární syndrom, thoracic outlet syndrom, TOS)	945
Arteriovenózní píštěle	946
Cerebrovaskulární onemocnění	947
Renovaskulární hypertenze	953

Syndrom chronické gastrointestinální ischemie	956
Intraarteriální injekce	957
36 AMPUTACE	959
Specifické typy amputací	961
Amputace dolní končetiny	961
1. Amputace prstu a prstového paprsku	961
2. Transmetatarzální amputace	961
3. Symeova amputace	962
4. Amputace pod kolénem	963
5. Amputace nad kolénem	964
6. Exartikulace v kyčli	964
7. Hemipelvektomie	965
Amputace horní končetiny	965
1. Exartikulace v zápěstí	966
2. Amputace předloktí	966
3. Amputace nad loktem	966
4. Exartikulace v rameni	966
Komplikace amputací	966
Speciální problémy amputovaných	968
Rehabilitace po amputacích	968
Protézy	969
Dlouhodobá péče po amputacích	970
37 ŽÍLY A LYMFATICKÉ CÉVY	973
I. Žíly	973
Onemocnění žilního systému	975
Varikózní žíly	975
Žilní trombóza a tromboflebitida	978
Plicní tromboembolie	990
Povrchní tromboflebitida	994
Axilosubklaviální žilní trombóza	995
Chronická žilní insuficience (postflebitický syndrom)	996
Oteklá dolní končetina	999
II. Míznice	999
Lymfedém	1000
38 NEUROLOGIE A CHIRURGIE HYPOFÝZY	1005
Diagnóza a postupy při poruchách vědomí	1005
Zvýšený intrakraniální tlak	1006
Neurodiagnostické metody	1009
Konvenční rtg vyšetření	1009
Ultrazvuk	1009
Radionuklidové zobrazení	1010
Počítačová tomografie	1010
Magnetická rezonance	1010
Myelografie	1010
Angiografie	1012
Lumbální punkce	1012
Elektrofyzilogická vyšetření	1012

Kraniocerebrální poranění	1013
Poranění mozku	1014
Epidurální hematom	1019
Subdurální hematomy	1020
Poranění míchy	1022
Poranění periferních nervů	1026
Mozkové nádory	1028
Spinální a míšní nádory	1036
Nádory periferních nervů	1037
Nádory hypofýzy	1038
Dětská neurochirurgie	1040
Intrakraniální aneuryzmata, výdutě	1044
Cévní malformace (arteriovenózní malformace)	1048
Pohybové a psychopatologické poruchy léčitelné chirurgicky	1049
Parkinsonova choroba	1049
Epilepsie	1050
Psychiatrické poruchy	1051
Bolest	1051
Maligní bolest	1051
Pooperační bolest	1052
Chronická benigní bolest	1052
Specifické bolestivé syndromy	1053
1. Neuralgie trigeminu	1053
2. Bolest po amputaci	1053
3. Bolest po vytržení (avulzi) nervových kořenů z míchy	1053
4. Bolest z poranění míchy	1054
Závěr	1054
Výhřezy meziobratlových plotének	1054
Syndrom krční meziobratlové ploténky	1055
Onemocnění hrudních meziobratlových plotének	1057
Syndrom bederní, lumbální ploténky	1058
Hnisavé infekce centrálního nervového systému	1061
Mozkový absces	1061
Méně časté hnisavé infekce	1063
Infekce po odstranění bederní meziobratlové ploténky (discitida)	1063
Tuberkulóza páteře (Pottova choroba)	1064
39 OTOLARYNGOLOGIE, CHIRURGIE HLAVY A KRKU	1067
Ucho	1067
Fyzikální výklad zvuku	1067
Klinická audiologie	1067
Převodní nedoslýchavost	1071
1. Středoušní zánět s výpotkem	1071
2. Chronický středoušní zánět	1072
3. Otokleróza	1073
Percepční nedoslýchavost	1074
Otalgie	1075
Cizí tělesa v uchu	1077
Tinnitus	1077
Zlomeniny spánkové kosti	1078

Nádory zevního a středního ucha	1078
Kongenitální malformace ucha	1079
Vestibulární systém	1079
Klinické vyšetření pacienta se závratěmi	1080
Méniérova choroba	1080
Neurinom sluchového nervu	1081
Labyrinthida	1082
Porucha rovnováhy ve stáří	1082
Lícni nerv	1082
Obrna lícního nervu	1082
Nos a vedlejší dutiny nosní	1083
Cizí tělesa v nose	1083
Nosní vestibulitida (zánět nosního vchodu)	1083
Akutní rinitida	1084
Alergická rinitida	1084
Medikamentózní rinitida	1085
Vazomotorická rinitida	1085
Zánět vedlejších dutin nosních	1085
Epistaxe	1087
Úrazy nosu	1089
Kongenitální malformace nosu	1090
Nádory nosu a vedlejších dutin nosních	1091
Dutina ústní	1091
Leukoplakie v dutině ústní	1091
1. Zánětlivá onemocnění dásní	1092
2. Herpetická stomatitida	1092
3. Kandidóza	1092
Kongenitální malformace dutiny ústní	1093
1. Torus palatinus a torus mandibularis	1093
2. Makroglosie	1093
3. Ankyloglosie	1093
4. Ranula	1093
Slinné žlázy	1094
Chronická sialodenitida	1094
Sialolitíáza	1094
Úrazy slinných žláz	1094
Hltan	1095
Faryngitida	1095
Benígní nádory hltanu	1096
Cizí tělesa v hltanu	1096
Hrtan	1097
Cizí tělesa v hrtanu a tracheobronchiálním stromu	1097
Úrazy hrtanu	1098
Obstrukce dýchacích cest u dětí	1099
Papilomatóza hrtanu	1101
Laryngitida	1102
Zpěvácké uzlíky	1102
Obrna hlasivek	1102
Nádory hrtanu	1103

Zánětlivá zduření na krku	1104
Syndrom získané poruchy imunity (AIDS) v otolaryngologii	1105
40 OKO A OČNÍ ADNEXA	1107
Oční vyšetření	1107
Symptomy a příznaky očních chorob	1108
Nemoci oka a očních adnex	1110
Akutní hordeolum	1110
Konjunktivitida	1110
Rohovkové vředy	1110
Dakryocystitida	1111
Orbitocelulitida	1111
Pterygium	1111
Katarakta	1112
1. Vrozená katarakta	1112
2. Sekundární katarakta při jiných chorobách	1112
3. Katarakta v senilním věku	1112
Glaukom s uzavřeným úhlem (akutní glaukomový záchvat)	1113
Glaukom s otevřeným úhlem (chronický prostý glaukom)	1113
Odchlípení sítnice	1114
Strabismus	1115
Poškození očí	1115
Poleptání očí	1115
Popálení očí	1116
Poškození očí ultrafialovým zářením	1116
Poranění očí	1116
Pronikající poranění	1116
Poranění očních adnex	1117
Tupé poranění adnex a očnice	1117
Hydraulické zlomeniny spodiny očnice	1117
Cizí tělíška v rohovce a spojivce	1117
Nádory oka	1118
Nádory očních víček	1118
Nádory spojivky	1118
Nitrooční nádory	1118
Nádory očnice	1118
41 UROLOGIE	1121
Embryologie urogenitálního ústrojí	1121
Anatomie urogenitálního ústrojí (celková a mikroskopická)	1124
Fyziologie urogenitálního ústrojí	1125
Vývojové anomálie urogenitálního ústrojí	1126
Ledvinné anomálie	1126
Anomálie močového	1128
Vezikoureterální reflux	1130
Anomálie močového měchýře	1134
Anomálie penisu a uretry	1135
Anomálie šourku a varlat	1136
Získaná onemocnění urogenitálního ústrojí	1136
Městnavé choroby	1136
Obstrukce pyeloureterálního přechodu	1138

Pooperační a iatrogenní infekce	151
1. Pooperační infekce ran	152
2. Jiné pooperační infekce	153
Furunkl, karbunkl a hidrosadenitida	154
Celulitida	155
Pyomyozitida	156
Klostridiové infekce	156
1. Klostridiové infekce jiné než tetanus	156
2. Tetanus	159
3. Pseudomembranózní enterokolitida	161
Nekrotizující fasciitida	161
Ostatní anaerobní infekce	162
Rabies (vzteklina)	163
Tyfová horečka	164
Echinokoková nákaza (hydatidová nemoc)	164
Amebiáza	165
Aktinomykóza a nokardióza	167
Infekce v důsledku drogové závislosti	168
Sexuálně přenosné infekce	169
Uštknutí hadem	171
Kousnutí členovci	172
Antimikrobiální chemoterapie	174
Zásady výběru antimikrobiálních léků	174
Antimikrobiální léky užívané v kombinaci	179
9 VODNÍ A ELEKTROLYTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ	183
Voda v organismu a její rozdělení	183
Poruchy objemu	185
Diagnostika a léčba deplece vody	185
Deplece objemu	185
Deplece objemu a elektrolytů	186
Převodnění organismu	186
Speciální poruchy elektrolytů	187
Sodík	187
Draslík	187
1. Hypokalemie	188
2. Hyperkalemie	189
Vápník	189
1. Hypokalcemie	190
2. Hyperkalcemie	190
Hořčík	190
1. Hypomagnezemie	190
2. Hypermagnezemie	191
Fosfor	191
1. Hypofosfatemie	191
2. Hyperfosfatemie	191
Acidobazická rovnováha	191
Normální fyziologie	191
Poruchy acidobazické rovnováhy	192
1. Respirační acidóza	193

Stenóza ureteru	1139
Retroureterální fibróza	1139
Benigní hyperplazie prostaty	1139
Striktura uretry	1141
Infekce močového ústrojí	1142
Akutní pyelonefritida	1143
Emfyzematózní pyelonefritida	1144
Chronická pyelonefritida	1144
Papilární nekróza	1144
Ledvinný absces	1144
Cystitida	1145
Prostatitida	1145
Akutní epididymitida	1146
Tuberkulóza	1146
Kameny	1147
Ledvinové kameny	1147
Močododové kameny	1151
Měchýřové kameny	1152
Nefrokalcinóza	1153
Poranění urogenitálního ústrojí	1154
Poranění ledvin	1154
Poranění močovodu	1155
Poranění močového měchýře	1156
Poranění močové trubice	1157
Poranění penisu	1159
Poranění skrota a varlat	1159
Poranění urogenitálního ústrojí	1160
Primární maligní ledvinné nádory	1160
1. Ledvinný adenokarcinom (karcinom z ledvinných buněk)	1160
2. Ledvinný sarkom	1163
Druhotné maligní ledvinné nádory	1164
Benigní ledvinné nádory	1164
Nádory ledvinné pánvičky a kalichů	1165
Nádory močovodu	1166
Nádory močového měchýře	1168
Karcinom prostaty	1171
Sarkom prostaty	1175
Nádory močové trubice	1175
Nádory varlat	1176
Nádory penisu	1177
Neurogenní měchýř	1179
Jiná onemocnění a poruchy urogenitálního ústrojí	1182
Ledvinné cysty	1182
Aneurizma ledvinné tepny	1183
Ledvinný infarkt	1183
Trombóza ledvinné tepny	1183
Měchýřové píštěle	1184
Intersticiální cystitida	1184
Stresová inkontinence	1184
Ženská uretritida a periuretritida	1185

Karunkula ženské uretry	1185
Divertikl ženské uretry	1185
Spermatokéla	1185
Varikokéla	1185
Torze spermatického provazce	1186
Torze varlečných přívěšků	1186
Mužská infertility	1186
Priapismus	1188
Peyroniova choroba (induratio penis plastica)	1188
Fimóza a parafimóza	1188
Condylomata acuminata	1188
Impotence	1189
42 GYNEKOLOGIE	1191
Kongenitální anomálie ženského reprodukčního systému	1191
Hymenální atrezie	1191
Zdvojení pochvy	1191
Transverzální poševní septum	1192
Chyběná pochvy	1192
Zdvojené děložní vady	1192
Cervikální a vaginální abnormality v souvislosti s prenatální expozicí diethylstilbestrolem (DES)	1193
Infekce ženského reprodukčního systému	1193
Bakteriální a spirochetové infekce	1193
1. Kankroid	1193
2. Syfilis	1194
3. Gonorea	1194
4. Tuberkulóza	1195
5. Granuloma inguinale	1196
6. Chlamydiové infekce	1196
7. <i>Gardnerella vaginalis</i> , vaginitida	1196
8. Cervicitida	1197
Virové infekce	1198
1. Condylomata acuminata (venerické bradavice)	1198
2. Herpes genitalis	1199
<i>Trichomonas vaginalis</i> , vaginitida	1199
Kandidózy	1199
Poruchy menstruace	1200
Amenorea	1200
Abnormální děložní krvácení	1202
Adenomyóza a endometrióza	1203
Adenomyóza	1203
Endometrióza	1204
Tubární gravidita	1208
Inkompetence pánevního dna (prolaps dělohy, cystoretrokéla, rektokéla, enterokéla, vaginální prolaps po hysterektomii)	1211
Příštěle	1213
Příštěle močového ústrojí	1213
Příštěle rektovaginální	1214
Nádory ženských rodidel	1215

Benigní nádory vulvy a vagíny	1215
1. Hidradenom	1215
2. Mazové cysty	1215
3. Cysty Bertholinovy žlázy	1215
4. Cysty Gardnerova vývodu	1215
5. Endometrióza	1215
6. Cystická adenóza	1215
Karcinom vulvy	1215
Karcinom pochvy	1218
Nádory vejcovodů (adenokarcinom)	1219
Karcinom děložního hrdla	1219
Leiomyomy dělohy	1223
Endometriální karcinom	1224
Sarkomy dělohy	1226
Ovariální nádory	1227
Hydatidiformní mola a choriokarcinom	1231
Korekce infertility podmíněné patologickými změnami	1233
Endoskopie v gynekologii	1234
43 ORTOPEDIE	1237
Kostní a kloubní poranění	1238
Zlomeniny a luxace páteře	1238
Zlomeniny a luxace pánve	1244
1. Avulzní zlomenina pánve	1244
2. Zlomenina lopaty kosti kyčelní	1244
3. Izolovaná zlomenina v oblasti foramen obturatum	1244
4. Komplexní zlomeniny a luxace pánevního kruhu	1244
5. Zlomenina z laterální komprese	1245
6. Zlomenina z vertikálního stříhu	1245
Zlomeniny pletence pažního	1246
1. Zlomenina klíční kosti	1246
2. Akromioklavikulární luxace	1247
3. Sternoklavikulární luxace	1248
4. Zlomenina lopatky	1248
5. Zlomenina proximálního humeru	1249
6. Luxace ramenního kloubu	1251
7. Ruptury rotátorové manžety	1253
8. Glenohumerální artróza	1254
Zlomeniny diafýzy humeru	1255
Poranění v oblasti lokte	1257
1. Zlomenina distálního humeru u dospělých	1257
2. Zlomenina proximální části ulny (zlomenina olecranon ulnae)	1260
3. Zlomenina proximální části radia	1260
4. Subluxace a luxace lokte	1261
5. Totální endoprotéza lokte	1262
Poranění diafýzy radia a ulny	1263
1. Zlomeniny diafýzy radia a ulny	1263
2. Zlomeniny a luxace radia a ulny	1265
Poranění zápěstí	1265
1. Distorze zápěstí	1265

2. Collesova zlomenina	1266
3. Smithova zlomenina (reverzní Collesova zlomenina)	1268
4. Zlomenina processus styloideus radii	1268
5. Luxační zlomenina radiokarpálního kloubu (Bartonova zlomenina)	1268
6. Luxace distálního radioulnárního kloubu	1269
7. Zlomeniny a luxace karpu	1269
Poranění v oblasti kyčelního kloubu	1271
1. Zlomenina krčku femuru	1271
2. Zlomeniny v oblasti trochanterického masivu femuru	1273
3. Subtrochanterická zlomenina	1274
4. Traumatická luxace kyčle	1275
5. Léčba následků luxačních zlomenin kyčelního kloubu	1277
6. Operační řešení následků luxačních zlomenin v oblasti kyčelního kloubu	1278
7. Infekční komplikace totální endoprotézy	1280
Zlomeniny diafýzy femuru	1280
Poranění oblasti kolena	1281
1. Zlomenina distálního femuru	1281
2. Zlomenina česky	1283
3. Ruptura šlachy quadricepsu	1283
4. Ruptura ligamenta česky	1284
5. Luxace česky	1284
6. Luxace kolena	1284
7. Onemocnění vazivového aparátu kolena	1285
8. Zlomenina proximální tibie	1287
9. Totální endoprotéza kolenního kloubu	1289
Zlomeniny diafýzy tibie a fibuly	1289
1. Zlomenina diafýzy fibuly	1290
2. Zlomenina diafýzy tibie	1290
3. Zlomenina diafýzy obou kostí bérce u dospělých	1290
Akutní kompartment syndrom	1291
Poranění hlezna	1292
1. Distorze hlezna	1292
2. Luxační zlomenina hlezna	1292
Poranění nohy	1295
1. Luxační zlomenina talu	1295
2. Zlomenina patní kosti	1296
3. Zlomenina os naviculare	1298
4. Zlomenina os cuneiforme a os cuboideum	1298
5. Intertarzální luxace	1298
6. Luxační zlomenina metatarzů	1299
7. Zlomeniny a luxace článků prstů	1300
8. Zlomenina sezamských kůstek palce	1300
Zlomeniny s poruchou kostního hojení	1301
Dětská ortopedie	1301
Zlomeniny a luxace u dětí	1301
1. Poranění v oblasti růstové chrupavky, epifyzeolýzy	1303
2. Zlomeniny a luxace horní končetiny	1305
3. Zlomeniny a luxace dolní končetiny	1307
Vady stereotypu chůze a deformity končetin	1309
Systémová onemocnění skeletu u dětí	1310

1. Juvenilní revmatoidní artritida	1310
2. Obrtná plexus brachialis	1311
Skolióza a deformity páteře	1311
Pyogenní artritida kyčelního kloubu	1314
Tranzitorní synovialitida kyčelního kloubu (“irritable hip syndrom”, “toxická synovitida”, “observation hip”)	1315
Vrozené dysplazie a dislokace kyčelního kloubu	1316
Coxa vara adolescentium	1319
Morbus Calvé-Legg-Perthes	1320
Deformity nohy u dětí	1322
1. Pes equinovarus congenitus (clubfoot, talipes equinovarus)	1322
2. Metatarsus adductus	1323
3. Plochá noha	1323
Bolestivé syndromy	1324
Bolestivé syndromy ramena	1324
1. Syndrom bolestivého oblouku (endezopatie rotátorové manžety, subakromiální burzitida)	1324
2. Kalcifikující tendinitida	1324
3. Tendinitida m. biceps brachii	1325
4. Adhezivní kapsulitida	1325
Bolestivé syndromy loketního kloubu	1326
1. “Tenisový loket” (epicondylitis radialis humeri)	1326
2. Bursitis olecrani	1327
Bolestivé syndromy kyčle	1327
1. Burzitida a tendinitida v oblasti kyčelního kloubu	1327
2. Avaskulární nekróza hlavičky femuru	1328
Bolestivé syndromy krku	1330
1. Krční blokáda	1330
2. “Whiplash” poranění	1331
3. Degenerativní postižení intervertebrálního disku (spondylóza C-páteře)	1331
Bolestivé syndromy v lumbální oblasti	1334
1. “Low back pain” (vertebrogení algický syndrom kaudálního úseku páteře)	1334
2. Lumboischialgie	1335
3. Spondylartróza	1337
Bolestivé syndromy nohy	1337
1. Mortonova neuralgie	1337
2. Metatarzálgie	1338
3. Hallus valgus	1339
Bolestivé revmatické syndromy	1340
1. Osteoartróza	1340
2. Revmatoidní artritida	1341
Osteomyelitida a pyogenní artritida	1345
Akutní hematogenní osteomyelitida	1345
Hematogenní osteomyelitida axiálního skeletu u dospělých	1347
Tuberkulóza kostí a kloubů	1348
Posttraumatická osteomyelitida	1350
Infikované zlomeniny	1350
Infikované bodné rány na noze	1350
Osteomyelitida vzniklá šířením infekce z okolních měkkých tkání	1351
Chronická osteomyelitida	1351

Pyogenní artritida	1354
Akutní pyogenní artritida	1354
Kostní nádory	1356
Metastatické kostní nádory	1358
Myelom	1358
Maligní kostní nádory	1359
1. Osteosarkom	1359
2. Primární chondrosarkom	1359
3. Ewingův nádor (Ewingův sarkom)	1360
4. Fibrosarkom	1360
5. Maligní lymfom	1361
Benigní kostní nádory	1361
1. Osteochondrom	1361
2. Enchondrom (chondrom)	1362
3. Obrovskobuněčný kostní nádor	1362
4. Aneuryzmatická kostní cysta	1362
5. Jednokomorová (solitární) kostní cysta	1363
6. Eozinofilní granulom	1364
7. Chondroblastom	1364
44 PLASTICKÁ A REKONSTRUKČNÍ CHIRURGIE	1367
I. Štěpy a laloky	1367
Kožní štěpy	1367
Laloky	1371
II. Způsoby ošetření rány	1374
III. Specifické poruchy léčené plastickým chirurgem	1380
Poruchy jizvení	1380
Hypertrofické jizvy a keloidy	1380
Kontraktury	1381
Kožní nádory	1382
Nezhoubné kožní nádory	1382
Kožní prekancerózy	1386
Zhoubné nádory	1387
1. Intraepidermální karcinom	1387
2. Bazaliom	1387
3. Dlačdicový karcinom	1389
Poranění měkkých tkání	1390
Zlomeniny obličejových kostí	1393
Zlomeniny nosu	1393
Zlomeniny dolní čelisti	1394
Zlomeniny lícni kosti a orbity	1395
Zlomeniny horní čelisti	1395
Vrozené vady hlavy a krku	1396
Rozštěpy rtu a patra	1396
Kraniofaciální vady	1397
Mikrocie	1398
Vrozené vady rukou	1399
Rekonstrukce po odstranění nádoru	1399
Rekonstrukce v oblasti hlavy a krku	1399
Rekonstrukce prsu	1400

Rekonstrukce dolní končetiny	1401
Otlačeniny	1402
Estetická chirurgie	1403
Rinoplastika	1404
Plastika obličeje (facelift)	1404
Blefaroplastika	1404
Mamoplastika	1405
Abdominoplastika a další kosmetické operace	1406
Teleangiektázie (pavoučkové žilky)	1406
45 CHIRURGIE RUKY	1409
Úvod	1409
Anatomie	1409
Klinické zhodnocení poruch ruky	1412
Základní operační principy	1413
Poškození šlach	1415
Fraktury, dislokace a zranění vazů	1418
Zlomeniny metakarpů a falang	1418
Vymknutí	1419
Úrazy vazů (ligament)	1420
Infekce ruky	1420
Neinfekční zánětlivé procesy	1425
Stavy konstrikce	1425
Dupuytrenova kontraktura (fasciitis palmaris)	1426
Degenerativní osteoartritida	1427
Revmatická onemocnění	1427
Sklerodermie, lupus erythematoses a sarkoidóza	1428
Dna	1428
Popáleniny ruky	1429
Nádory a pseudonádory ruky	1430
Komplexní zranění ruky	1432
Všeobecný plán léčby	1432
Cizí tělesa	1433
Amputace	1433
Zranění torzí, drcením a stlačením	1435
Zranění vstříknutím	1436
46 DĚTSKÁ CHIRURGIE	1439
Péče o novorozence	1439
Infuzní léčba	1442
Výživa	1445
Onemocnění hlavy a krku	1448
Dermoidní cysty	1448
Branchiogenní anomálie	1448
Pozůstatky ductus thyroglossus	1449
Svalová tortikolis	1450
Onemocnění krčních lymfatických uzlin	1451
1. Hnisavá lymfadenitida	1451
2. Granulomatózní lymfadenitida	1452
Vrozené deformity hrudní stěny (pectus excavatum, pectus carinatum)	1452

Chirurgické respirační náhlé příhody u novorozenců	1453
Pierre Robinův syndrom	1454
Atrézie choan	1454
Vrozené faryngeální nebo laryngeální nádory, cysty a stenózy	1454
Vrozená stenóza a malacie trachey	1455
Atelektáza	1455
Vrozená brániční kýla a eventrace bránice	1456
Vrozený lobární emfyzém	1458
Plicní cysty	1458
Anomálie jícnu	1460
Cévní prstence	1462
Gastroezofageální reflux	1463
Gastrointestinální onemocnění	1464
Hypertrofická stenóza pyloru	1464
Střevní neprůchodnost u novorozenců	1465
1. Vrozené překážky na duodenu	1465
2. Atrézie a stenózy jejunum, ilea a tlustého střeva	1466
Poruchy střevní rotace	1467
Mekoniiový ileus	1469
Nekrotizující enterokolitida	1471
Hirschprungova choroba	1472
Syndrom úzkého levého kolon (syndrom mekoniiové zátky)	1475
Intususcepcie (invaginace)	1476
Duplikatury gastrointestinálního traktu	1477
Anomálie ductus omphalomesentericus	1478
Anorektální malformace	1480
Onemocnění jater a žlučových cest	1483
Novorozenecká žloutenka, atrézie žlučových cest a hepatitida	1483
Cysta choledochu	1485
Vrozené defekty břišní stěny	1486
Tříselná kýla a hydrokéla	1486
Retence varlat, kryptorchismus	1487
Pupeční kýla	1488
Omfalokéla	1488
Gastroschiza	1489
Nádory v dětském věku	1490
Neuroblastom	1490
Nádory ledvin	1491
Teratom	1493
Rabdomyosarkom	1493
Syndrom týraného dítěte	1494
47 ONKOLOGIE A PROTINÁDOROVÁ LÉČBA	1497
Výskyt a klasifikace nádorů	1497
Etiologické faktory při utváření nádorů	1497
Molekulární fyziologie normální a nádorové buňky	1498
Růstové faktory	1498
Receptory růstových faktorů	1498
Transdukce signálu	1499
Onkogeny	1501

Ostatní mechanismy karcinogeneze	1504
Metastázy nádorů	1505
Mnohostupňová karcinogeneze	1507
Význam gradingu a stagingu u nádorového onemocnění	1508
Chirurgická léčba nádorových onemocnění	1509
Maligní melanom	1509
Sarkomy měkkých tkání	1514
Solitární metastázy	1517
Radioterapie	1517
Fyzikální principy a zdroje záření	1518
Biologické základy radioterapie	1522
Předoperační a pooperační radioterapie	1524
Výběr a péče o pacienty léčené radioterapií	1525
Nové modality radioterapie	1525
Toxicita a komplikace radioterapie	1544
Radioterapie jednotlivých onemocnění	1545
Nádorová imunologie a imunoterapie	1546
Imunoterapie	1547
Chemoterapie	1551
Vědecké základy chemoterapie	1551
Směrnice pro realizaci nádorové chemoterapie	1552
Chemoterapeutické látky	1554
Chirurgická adjuvantní chemoterapie	1569
Zmírnění zvracení způsobeného chemoterapií	1570
Pozdní komplikace chemoterapie	1571
Infuzní a perfuzní léčba	1571
Postup při extravazaci zpuchýřujících cytostatik	1571
Kombinovaná chemoterapie	1572
Autotransplantace kostní dřeně u solidních nádorů	1573
Hodnocení a léčba pacientů s neznámým primárním nádorem	1573
Paraneoplastické syndromy	1574
Potlačení bolesti u rakoviny	1576
Bakteriální sepsu u pacientů s nádory	1577
Pomoc při místních komplikacích nádorů	1578
Psychologická podpora nemocných s rakovinou	1580
Domácí péče o nemocného s pokročilou rakovinou	1581
48 TRANSPLANTACE ORGÁNŮ	1583
Transplantace ledvin	1583
Imunologická dopověď	1583
Zdroje dárců ledvin	1588
Selekce příjemců	1589
Operační techniky	1590
Pooperační péče a komplikace	1591
Rejekce graftu	1592
Transplantace srdce	1593
Kombinované transplantace srdce-plíce	1596
Transplantace plic	1596
Transplantace jater	1597
Indikace	1597

1501	Selekce dárců	1598
1502	Operační technika	1598
1503	Imunosupresivní léčba	1599
1504	Komplikace	1599
1505	Budoucí směry transplantace jater	1600
1506	Transplantace pankreatu	1601

DODATKY 1605

1511	Chemické složení krve a tělesných tekutin	1605
1512	Validita číselných hodnot při vydávání laboratorních výsledků	1605
1513	Běžné klinické hodnoty v konvenčních a SI jednotkách	1609
1514	Normální laboratorní hodnoty	1621
1515	Hematologie	1621
1516	Krev, plazma, sérum - chemické složky (hodnoty dle užitých metod)	1622
1517	Hormony	1623
1518	Normální hodnoty cerebrospinálního moku	1624
1519	Ledvinové funkční testy	1624
1520	Různé normální hodnoty (moč, stolice)	1625

REJSTŘÍK 1627

1521	1627
1522	1627
1523	1627
1524	1627
1525	1627
1526	1627
1527	1627
1528	1627
1529	1627
1530	1627
1531	1627
1532	1627
1533	1627
1534	1627
1535	1627
1536	1627
1537	1627
1538	1627
1539	1627
1540	1627
1541	1627
1542	1627
1543	1627
1544	1627
1545	1627
1546	1627
1547	1627
1548	1627
1549	1627
1550	1627
1551	1627
1552	1627
1553	1627
1554	1627
1555	1627
1556	1627
1557	1627
1558	1627
1559	1627
1560	1627
1561	1627
1562	1627
1563	1627
1564	1627
1565	1627
1566	1627
1567	1627
1568	1627
1569	1627
1570	1627
1571	1627
1572	1627
1573	1627
1574	1627
1575	1627
1576	1627
1577	1627
1578	1627
1579	1627
1580	1627
1581	1627
1582	1627
1583	1627
1584	1627
1585	1627
1586	1627
1587	1627
1588	1627
1589	1627
1590	1627
1591	1627
1592	1627
1593	1627
1594	1627
1595	1627
1596	1627
1597	1627
1598	1627
1599	1627
1600	1627
1601	1627

2. Respirační alkalóza	193
3. Metabolická acidóza	194
4. Metabolická alkalóza	194
5. Smíšené acidobazické poruchy	195
Zásady vodní a elektrolytové léčby	195
Ilustrační příklad	196
10 METABOLISMUS A VÝŽIVA V CHIRURGII	199
Zhodnocení stavu nutrice	199
Výživové požadavky	203
Patofyziologie nutrice	207
AIDS	215
Enterální nutriční léčba	216
Parenterální výživa (PPN, TPN)	216
1. Periferní parenterální výživa (PPN)	217
2. Totální parenterální výživa (TPN)	219
Komplikace nutriční léčby	224
1. Enterální výživa	224
2. Parenterální výživa	224
Diety	228
Obezita	232
11 ANESTEZIE	237
Všeobecné riziko anestezie	237
Předoperační opatření spojená s anestezí	238
Bezprostřední předoperační ošetření	240
Vedení anestezie během operace	242
1. Celková anestezie	242
2. Regionální anestezie	244
3. Monitorovaná anesteziologická péče (anestezie stand-by)	245
Pooperační postupy v návaznosti na anestezii	246
Anestezie pro ambulantní výkony	247
Komplikace	248
Riziko poškození personálu operačního sálu anestetiky	250
12 ŠOK A AKUTNÍ PLICNÍ SELHÁNÍ U CHIRURGICKÝCH NEMOCNÝCH	251
I. Šok	251
Diagnóza a léčba kardiovaskulárních následků šoku	251
Hypovolemický šok	251
Šok z útlaku srdce	255
Kardiogenní šok	256
Neurogenní šok	258
Septický šok s vysokým srdečním výdejem	259
Septický šok s nízkým srdečním výdejem	259
Neurohumorální a buněčné odpovědi na šok	260
Kardiovaskulární adrenergní aktivita	260
Uvolňování vazoaktivních hormonů	260
Uvolňování metabolicky aktivních hormonů	260
Uvolňování objem šetřících hormonů	261
Náhrada cévního objemu	261

..... Dilatace systémových arteriol	261
..... Porušení funkce buněčných membrán	261
..... Poškození vaskulárního endotelu	261
II. Akutní plicní selhání	262
..... Příčiny plicního selhání u chirurgických nemocných	262
..... Respirační distres-syndrom u dospělých	262
..... Mechanické selhání	262
..... Atektáza	263
..... Aspirace	263
..... Kontuze plic	263
..... Pneumonie	263
..... Plicní embolizace	263
..... Kardiogenní plicní otok	264
..... Neurogenní plicní otok	264
Používání mechanického ventilátoru	264
..... Indikace	264
..... Typy intubace	265
..... Objemové ventilátory	266
..... Tlakové ventilátory	268
..... Odpojování od mechanického ventilátoru	269
..... Extubace	270
Přídavná léčba plicní insuficience	271
..... Antibiotika	271
..... Kortikosteroidy	271
..... Koagulační faktory	271
..... Svalová relaxancia	271
..... Rtg vyšetření hrudníku	272
Hodnocení šoku a plicního selhání na jednotce intenzivní péče	272
..... Swanův-Ganzův katétr	272
..... Disociace oxyhemoglobinu	274
..... Příčiny zvýšeného $p\text{CO}_2$ v arteriální krvi	275
..... Příčiny nízkého $p\text{O}_2$ v arteriální krvi	275
..... Acidobazická rovnováha	276
..... Zhodnocení rizika	277
III. Příklady	278
IV. Vývojové trendy	282
13 OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH SE ZRANĚNÍM	283
..... Epidemiologie traumatu	283
..... Prevence traumatu	283
..... Traumatologický systém	284
..... Předlékařská péče o zraněné	285
..... Bezprostřední opatření na místě nehody	285
..... 1. Zprůchodnění dýchacích cest	285
..... 2. Intravenózní katétr	286
..... 3. Zástava srdce v přednemocničním období	286
..... 4. Oblek "MAST"	287
..... 5. Znehybnění krku, páteře a zlomenin	287
..... 6. Roztřídění nemocných	288
..... 7. Přednemocniční transport	288

Zhodnocení traumatologického nemocného	288
Anamnéza	288
Primární vyšetření	290
Dýchací cesty	290
Dýchání	290
Krevní oběh	291
Neurologické změny	292
Svlékání nemocných	292
Torakotomie v ambulantním provozu	292
Fáze resuscitace	293
Sekundární vyšetření a léčebné priority	294
Léčebné priority	294
Poranění krku	295
Poranění hrudníku	298
Poranění břicha	303
Poranění tepen	308
Poranění tlakovou vlnou	313
Utnutí	314
14 POPÁLENINY A JINÁ TEPELNÁ POŠKOZENÍ	317
Popáleniny	317
Anatomie a fyziologie kůže	317
Hloubka popálenin	317
Posouzení závažnosti popálenin	318
Patologie a patofyziologie tepelných poranění	319
Metabolická odpověď na popáleniny a metabolická podpora	319
Imunologické faktory u popálenin	321
Ošetřování popálených	321
Akutní resuscitace	321
Postresuscitační období	322
Péče o popálenou plochu	322
Ošetřování komplikací	324
Poškození dýchacího ústrojí u popálenin	325
Rehabilitace	328
Poranění elektrickým proudem	329
Úpal	330
Omrzliny	332
Náhodná hypotermie	333
15 NÁDORY HLAVY A KRKU	337
Etiologie rakoviny hlavy a krku	337
Diagnóza	338
Lymfatická anatomie hlavy a krku	340
Staging karcinomů hlavy a krku	341
Karcinom dutiny ústní	342
Karcinom orofaryngu	344
Karcinom hypofaryngu	346
Karcinom dutiny nosní, nosohltanu a vedlejších dutin nosních	348
Karcinomy hlavy a krku o neznámé primární lokalizaci	349
Křeň metastázy z primárních nádorů lokalizovaných mimo oblast hlavy a krku	350

300	Nádory slinných žláz	350
301	Rekonstrukce po chirurgických výkonech na hlavě a krku	353
302	Radioterapie	353
303	Protinádorová chemoterapie	355
304		
305		
306	16 ŠTÍTNÁ ŽLÁZA, PŘÍŠTÍTNÁ TĚLÍSKA	357
307	I. Štítná žláza	357
308	Embryologie a anatomie	357
309	Fyziologie	357
310	Vyšetření štítné žlázy	357
311	Onemocnění štítné žlázy	359
312	Hypertyreóza (tyrotoxikóza)	359
313	Hodnocení uzlů štítné žlázy a strum	362
314	Záněty štítné žlázy	364
315	Benigní nádory štítné žlázy	365
316	Maligní nádory štítné žlázy	365
317	II. Příštitná tělíska	367
318	Embryologie a anatomie	367
319	Fyziologie	367
320	Onemocnění příštitných tělísek	369
321	Primární hyperparatyreóza	369
322	Sekundární a terciální hyperparatyreóza	375
323	Hypoparatyreóza	376
324	Pseudohypoparatyreóza a pseudohypoparatyreóza	378
325		
326		
327	17 PRS	379
328	Karcinom ženského prsu	379
329	Obecná symptomatologie	379
330	Diagnostické testy	379
331	Incidence a rizikové faktory	380
332	Časná detekce karcinomu prsu	381
333	Klinické nálezy a diagnóza	383
334	Diferenciální diagnóza	387
335	Staging	387
336	Patologické typy karcinomů	387
337	Speciální klinické formy karcinomu prsu	388
338	Hormonální receptory	389
339	Kurativní léčba	390
340	Paliativní léčba	394
341	Prognóza	396
342	Dispenzarizace nemocných	396
343	Karcinom mužského prsu	401
344	Ostatní onemocnění prsu	402
345	Mamární dysplazie (fibrocystická nemoc)	402
346	Fibroadenom prsu	403
347	Výtok z bradavky	404
348	Tuková nekróza	405
349	Absces prsu	405
350		
351		
352		

18 HRUDNÍ STĚNA, PLEURA, MEDIASTINUM A PLÍČE	407
Anatomie a fyziologie	407
Anatomie hrudní stěny a pleury	407
Fyziologie hrudní stěny a pleury	408
Anatomie mediastina	410
Anatomie plic	411
Lymfatický systém	412
Diagnostické vyšetřovací metody	412
Nemoci hrudní stěny	414
Plicní kýla (pneumokéla)	414
Infekce hrudní stěny	415
Tietzův syndrom	416
Mondorova choroba (thrombophlebitis v. thoracoepigastricae)	416
Nádory hrudní stěny	416
Onemocnění pleury	418
Pleurální výpotek	418
1. Pleurální výpotek při mimoplicních onemocněních	419
2. Maligní pleurální výpotek	421
3. Empým	422
4. Chylotorax	425
5. Hemotorax	426
Primární nádory pleury	426
Pneumotorax	426
Pleurální kalcifikace nebo plaky	428
Onemocnění mediastina	429
Mediastinitida	429
1. Akutní mediastinitida	429
2. Chronická mediastinitida	430
Syndrom v. cava superior	431
Mediastinální infiltráty	432
Nádory thymu a myasthenia gravis	434
Choroby plic	436
Rozdělení plicních lézí	436
Kongenitální cystické léze	436
1. Bronchogenní cysty	437
2. Plicní sekvestrace	437
3. Vrozená cystická adenomatoidní malformace	438
4. Dětský lobární emfyzém	438
Plicní vaskulární léze	438
Plicní infekce	438
1. Plicní absces	439
2. Bronchiektázie	440
3. Syndrom středního laloku	441
4. Broncholitida	441
5. Mukoviscidóza a zahuštění bronchiálního sekretu	442
6. Tuberkulóza	442
Mykotické plicní infekce	446
Parazitární onemocnění	446
Sarkoidóza (Boeckova sarkoidóza, benigní lymfogranulomatóza)	447
Nádory plic	447



102	1. Plicní rakovina	447
202	2. Solitární plicní uzly ("penízkové léze")	453
302	3. Sekundární maligní nádory plic	456
402	4. Benigní nádory plic	457
502	19a SRDCE: I. ZÍSKANÉ SRDEČNÍ VADY	459
602	Ischemická choroba srdeční (angina pectoris)	459
702	Angina pectoris	459
802	Relativní úloha PTCA a aortokoronárního bypassu	465
902	Reoperace pro ischemickou chorobu srdeční	466
012	Poinfarktový defekt komorového septa	466
112	Výduť levé komory	467
212	Onemocnění srdečních chlopní	469
312	Mitrální stenóza	470
412	Mitrální regurgitace	472
512	Onemocnění trikuspidální chlopně	475
612	Aortální stenóza	477
712	Aortální insuficience	478
812	Výběr umělé chlopně	479
912	Bioprotéza versus mechanická protéza	479
022	Zvláštní indikace	479
122	Onemocnění hrudní aorty	481
222	Výduť hrudní aorty	481
322	Disekce hrudní aorty	482
422	Pooperační péče	484
522	Antikoagulace	484
622	Ventilační podpora	484
722	Léčba komplikací	484
822	19b SRDCE: II. VROZENÉ SRDEČNÍ VADY	487
922	Diagnóza	487
032	Léčba	487
132	Obstrukční vrozené srdeční vady	488
232	Stenóza plicnice	488
332	Stenóza aorty	490
432	1. Chlopní aortální stenóza	490
532	2. Subaortální stenóza	492
632	3. Supravalvulární aortální stenóza	492
732	4. Asymetrická septální hypertrofie	492
832	Koarktace aorty	493
932	Přerušení aortálního oblouku	494
042	Aortální atřezie - syndrom hypoplastického levého srdce	495
142	Mitrální atřezie a stenóza	495
242	Cor triatriatum	496
342	Náhrada chlopní u dětí	496
442	Vrozené srdeční vady se zvýšeným plicním průtokem	496
542	Defekt síňové přepážky, ostium secundum defekt	497
642	Defekt síňové přepážky, ostium primum defekt	498
742	Kompletní atrioventrikulární kanál	499
842	Defekt komorové přepážky	500

Otevřená tepenná dučeň	501
Aortopulmonální okénko	502
Ruptura Valsalvova sinusu	502
Zkrat levá komora-pravá síň	502
Přístěl věnčité tepny	503
Úplný anomální plicní žilný návrat	503
Truncus arteriosus	504
Vrozené srdeční vady se sníženým plicním průtokem	505
Fallotova tetralogie; atrézie plicnice s defektem komorové přepážky	507
Atrézie plicnice s intaktní komorovou přepážkou	509
Trikuspidální atrézie	510
Ebsteinova anomálie trojčipé chlopně	510
Hypoplastická pravá komora	510
Transpozice velkých tepen	511
Korigovaná transpozice velkých tepen	513
Dvojvýtoková pravá komora	514
Dvojvýtoková levá komora	514
Společná komora	514
Malpozice srdce	515
Asplenie a polysplenie	515
Různé vrozené srdeční anomálie	515
Kongenitální srdeční blok	515
Vrozená mitrální insuficience	515
Anomální levá koronární tepna	516
Plicní arteriovenózní přístěl	516
Stenóza plicní tepny	516
Perzistující levostranná horní dutá žila	516
Endokardiální fibroelastóza	516
Srdeční nádory	517
Směry dalšího vývoje v chirurgii vrozených srdečních vad	517
20 JÍCEN A BRÁNICE	519
I. Jícen	519
Anatomie	519
Fyziologie	520
Poruchy jícnové motility	522
Dysfunkce horního jícnového svěrače (krikofaryngeální achalazie)	522
Difuzní spasmus jícnu	523
Achalazie	524
Jícnové projevy u sklerodermie a jiných systémových poruch	527
Divertikly jícnu	528
1. Faryngozofageální (Zenkerův) divertikl	528
2. Epifrenický divertikl	529
Hiátové hernie a ezofageální reflux	530
1. Paraezofageální hiátová hernie	530
2. Refluxní ezofagitida a skluzná hiátová hernie	531
3. Endobrachezofagus (Barrettův jícen)	537
Další chirurgická onemocnění jícnu	538
Perforace jícnu	538
Polknutá cizí tělesa	540